

Workshop Proposal: «Το λόγιο / μη λόγιο στην ελληνική γλώσσα: προτάσεις και προοπτικές».

A. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Ομότιμη Καθηγήτρια Γλωσσολογίας Α.Π.Θ.

Είναι διαδεδομένη η διάκριση του λόγιου-μη λόγιου/λαϊκού επιπέδου ως αποτέλεσμα της πλούσιας διαχρονίας και του γλωσσικού ζητήματος στην ελληνική γλώσσα μέσα από μια πλειάδα ερευνητικών εργασιών (βλ. μεταξύ άλλων Τριανταφυλλίδης 1941, 1963, Σετάτος 1969, 1991, 1992, Τομπαΐδης 1978, Μπαμπινιώτης 1982, Κοντοσόπουλος 1983, Πετρούνιας 1984, Παυλίδου 1984, Μακρή-Γσιλιπάκου 1986, 1987, Ιορδανίδου 1992, Χαραλαμπίκης 1999, Θεοφανοπούλου-Κοντού 1999, 2001 Γιαννουλοπούλου 2001, Αρχάκης & Κονδύλη 2002, Νάκας 2003, Φλιάτουρας 2003, Ράλλη 2005, Ξυδόπουλος 2007, Καμηλάκη 2009 κ.ά.). Παρατηρούμε όμως στη βιβλιογραφία ότι η χρήση του κριτηρίου δεν ανταποκρίνεται σε ένα βάσιμο θεωρητικό πλαίσιο, είναι συνήθως εμπειρική, περιγραφική ή περιπτωσιολογική και συνδέεται κυρίως με ετυμολογικά κριτήρια. Μια πρώτη προσπάθεια συστηματικής διεπίπεδης ταξινόμησης, διαβάθμισης και σύνδεσης του φαινομένου με χρηστικά κριτήρια έγινε από τους Αναστασιάδη-Συμεωνίδη & Φλιάτουρα (2004) και Αναστασιάδη-Συμεωνίδη (2015) και μια πρώτη εφαρμογή αυτής της θεωρητικής πρότασης από την Καμηλάκη (2009). Παρ' όλα αυτά, ο ερευνητικός δρόμος για την ασφαλή οριοθέτηση, τη γλωσσική και χρηστική συστηματικότητα και το αντίκρισμα της διάκρισης σε επίπεδο εφαρμογής είναι ακόμα μακρύς.

Σας καταθέτω λοιπόν πρόταση για Workshop για να «επανασυστήσουμε» τη διάκριση λόγιο-μη λόγιο στην ελληνική γλώσσα και να συνεχίσουμε την ερευνητική πορεία με περισσότερο ερμηνευτική και θεωρητική διάθεση για ένα φαινόμενο πρόσφορο και χρηστικό στην ελληνική γλώσσα με στόχο να αναδείξουμε τη συστηματικότητά του.

- Θέμα: «Το λόγιο / μη λόγιο στην ελληνική γλώσσα: προτάσεις και προοπτικές»
- Φορέας διοργάνωσης: Α.Π.Θ.
- Επιστημονική Υπεύθυνη: Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη

Οι συμμετοχές μας συνδέονται με τη συστηματική σύνδεση φωνολογικών, μορφολογικών και συντακτικών φαινομένων με την εν λόγω διάκριση, ζητήματα χρηστικής ποικιλίας και ανταγωνιστικότητας, κοινωνιογλωσσικούς παράγοντες, λεξικολογικές προσεγγίσεις, όπως λ.χ. τη σχέση των κοινωνιολέκτων με το λόγιο-μη λόγιο επίπεδο, προτάσεις σε επίπεδο εφαρμογής (διδασκτική), διαχρονικές μελέτες και χρήση μεθοδολογικών εργαλείων.

Επειδή οι συμμετοχές είχαν καθοριστεί με βάση το αρχικό όριο υποβολής (30 Οκτωβρίου) στην πρώτη ανακοίνωση, όπου δεν υπήρχαν αναλυτικές οδηγίες, οι ήδη συλλεγμένες περιλήψεις από τις 28 Οκτωβρίου είναι **οκτώ**. Παρακαλούμε να ελέγξετε τη δυνατότητα να υποβληθούν οι περιλήψεις για δεκάλεπτες ανακοινώσεις αντί για ημίωρες στην περίπτωση που γίνουν όλες αποδεκτές, ώστε να ενσωματωθούν στο διαθέσιμο τρίωρο. Σας αποστέλλουμε τους συμμετέχοντες με τον τίτλο των περιλήψεων και τις ιδιότητες:

- Α. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη & Α. Φλιάτουρας (Ομότιμη Καθηγήτρια Α.Π.Θ., Λέκτορας Ιστορικής Γλωσσολογίας Δ.Π.Θ.): «[+/- λόγια] διαδικασία;»
- Α. Ιορδανίδου (Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Πατρών): «Η διάκριση +/-λόγιο στη διδασκαλία της μορφολογίας του παθητικού παρατατικού των ρημάτων σε -*ώ*, -*είς*»
- Π. Καμπάκη (Καθηγήτρια Δ.Π.Θ.): «The application of the “bar method” on the [+/- learned] variety in Greek Language»
- Ι. Μανωλέσου & Γ. Κατσούδα (Ερευνήτρια Α΄ βαθμίδας και Ερευνήτρια Β΄ βαθμίδας στο Κέντρο Νεοελληνικών Διαλέκτων): «Ο χαρακτηρισμός «λόγιο» στην ηλεκτρονική λεξικογραφία: η περίπτωση του Ιστορικού Λεξικού της Ακαδημίας Αθηνών»
- Α. Ευθυμίου (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Δ.Π.Θ.): «Τα επίπεδα χρήσης των ελληνικών αξιολογικών μορφημάτων»
- Π. Κριμπάς (Αναπληρωτής Καθηγητής Δ.Π.Θ.): «Pseudo-learned forms and hypercorrection in Modern Greek: A linguistic level-based analysis»
- Μ. Καμηλάκη (Ερευνήτρια, Ακαδημία Αθηνών): «‘Της επί χρήμασι εκδιδόμενης γυναικός το σιδηρούν κινγκλίδωμα’: το χαρακτηριστικό [+/-ΛΟΓΙΟ] στο πεδίο των λέξεων-ταμπού»
- Γ. Νικολάου (διδάκτωρ γλωσσολογίας Α.Π.Θ.): «Το λόγιο/λαϊκό στη Νέα Ελληνική»

Παρακαλώ να μας ενημερώσετε για τις περαιτέρω ενέργειές μας σε περίπτωση αποδοχής της πρότασης.